

PRESSENS
FAGLIGE UTVALG

PFU-SAK NR. 053/18

KLAGER: Sven Jarle Knoll
PUBLIKASJON: Akershus Amtstidende
PUBLISERINGSDATO: 10. og 13.12.2017
STOFFOMRÅDE: Diverse
SJANGER: Nyhet
SØKERSTIKKORD: Kildekritikk og kontroll av opplysninger, saklighet og omtanke, identifisering, bildebruk, samtidig imøtegåelse
REGISTRERT: 29.01.2018
BEHANDLET I PFU: 19.06.2018
BEHANDLINGSTID: 140 dager
PFU-KONKLUSJON:
HENVISNING VVPL.:
OMTALE/ANONYM.:
MERKNADER: Parallele klagesaker mot div. medier (sak 013-014/18, sak 052-059/18)

SAMMENDRAG:

Akershus Amtstidende (Amta) publiserte **søndag 10. desember 2017** en [nettartikkel](#) med tittelen «**Politiet og NAF advarer mot bruktbilforhandler**». Artikkelen var illustrert med bilde av krimsjef Rune Albertsen, og av bildeteksten fremgikk det at han bekrefter at «**politiet har mottatt flere anmeldelser mot Autopris, men at alle er trukket etter at det er blitt gjort opp i siste liten**». I ingressen sto det:

«Det er svært sjelden at NAF går ut med en advarsel mot navngitte bilforhandlere. Etter en rekke klager gjør de nå nettopp det – mot Sverre Jarle Knoll sitt bilforhandlerfirma Autopris AS i Fredrikstad som blant annet har annonsert i Follo-aviser. – Vi gjør alltid opp, sier forhandleren selv.»

I brødteksten ble det referert (og lenket) til magasinet Motors omtale av advarselen. Amta skrev:

«I en artikkel publisert på nettsiden [motor.no](#) advarer både politiet og leder i NAF Advokat om å 'utvise forsiktighet' rundt to navngitte bilforhandlere. Ett av firmaene er Autopris AS, der Fredrikstad-mannen Sverre Jarle Knoll eier 50 prosent og fungerer som daglig leder, mens kona eier resten.»

Vigdis Svernungsen, leder i NAF Advokat (NAFs egen advokatavdeling) ble sitert om årsaken til advarselen:

«- Bruktbilfirmaene signerer kontrakter med private bruktbilselgere. Kundene leverer fra seg bilen, og blir lovet at pengene samtidig blir overført. Men pengene kommer ikke (...).»

Videre viste Amta til at Fredriksstad Blad (FB) noen uker tidligere var i kontakt med en kvinne, som **«slet med å få pengene etter å ha solgt en bil til firmaet for nesten 20.000 kroner»**. Hun hadde uttalt seg anonymt om saken til FB (Amta hadde også lagt inn lenke til FBs omtale av saken):

«- Jeg måtte true med anmeldelse og å gå til avisen. Da ble plutselig pengene utbetalt. Men det var først etter flere uker og en rekke telefonsamtaler. Jeg har hørt mye om firmaet i ettertid, og forstår ikke hvordan noen kan få lov til å holde på slik, sier hun.»

Amta refererte videre til at flere NAF-medlemmer ifølge Motor.no skal ha blitt lurt, og at FB også tidligere har hatt kontakt med personer som har klaget etter handel med Knoll. Krimsjef ved Fredrikstad politistasjon ble under mellomtittelen **«Flere anmeldelser i høst»** sitert slik:

«- Det stemmer at vi har mottatt flere anmeldelser mot dette firmaet så sent som i høst. Men anmeldelsene har blitt trukket etter at forhandleren har gjort opp for seg etter at anmeldelsen er levert, sier Albertsen.»

Videre fremkom det at krimsjefen anmoder folk om å utvise forsiktighet **«når man inngår avtale med firmaet»**:

«- Det er vanskelig for oss å konkludere med noe siden de anmeldelsene er trukket, men det er åpenbart at man her driver med slurvete forretningsdrift. Derfor er det også all grunn til å advare og oppfordre eventuelle kunder til å være påpasselige med kontrakter og lignende. Vær forsiktig, sier han.»

Under mellomtittelen **«Knoll svarer»** opplyste Amta at FB hadde vært i kontakt med daglig leder i Autopris AS, som kun ville besvare avisens spørsmål per epost. Amta gjenga i den sammenheng blant annet følgende spørsmål og svar:

**«- FB har vært i kontakt med flere som har slitt med å få utbetalt oppgjør fra Autopris AS - som vi vet at du har en rolle i. Politiet bekrefter også at det har vært flere anmeldelser over årene. Hva er din kommentar til det?
- Hva betyr 'en rekke anmeldelser'? De anmeldelsene over årene som har gått og som jeg har blitt orientert om, gjelder helt spesielle enkelttilfeller og handler utelukkende om privatrettslige tvister. Stort sett har de endt med at motparten har akseptert vårt syn, men vi justerer oss også når vi etter en vurdering finner at de er riktig. Vi gjør alltid opp våre forpliktelser i forbindelse med de bilkjøpene vi gjør.»**

Det fremgikk at Knoll også var spurt om NAFs advarsel mot selskapet hans, og han ble sitert på hva han synes om artikkelen:

«- Artikkelen stemmer ikke. Akkurat nå har jeg mest lyst til å legge ned hele virksomheten. Når det er så lett å få journalister til å skrive slik, så mister jeg all

lyst og motivasjon.

Knoll fremholder at han på ingen måte ønsker å lure kundene sine på noen måte. – Jeg vet kun om politianmeldelser som er kommunisert meg og de er henlagt og i en av dem ble anmeldelsen trukket så vidt jeg har forstått. For de sakene jeg kjenner til skulle det bare mangle at de ble henlagt. Avtalene vi inngår er ikke vanskelig for noen å forstå og vi forklarte oppgjørmekanismen når vi inngikk avtalene, sier han.»

Helt til slutt i artikkelen skrev Amta for øvrig at avisen og flere andre Amedia-aviser stopper annonseringen fra Knolls firma som følge av NAFs og politiets advarsel.

Artikkelen ble også publisert i Amtas papiravis **onsdag 13. desember 2017** under tittelen «**NAF og politiet ber publikum være forsiktig med firmaet Autopris A/S. Advarer mot bilselger**». Oppslagsbildet viste Knoll foran noen biler og en garasje. I bildeteksten sto det:

«OMSTRIDT: Både Norges Automobilforbund og Østfold-politiet ber folk være forsiktig med å gjøre forretninger med firmaet Autopris A/S der Svein Jarle Knoll – opprinnelig fra mossedistriktet – er delaktig.»

KLAGEN:

Klager er daglig leder av Autopris AS. Han mener Amta har brutt følgende punkter i Vær Varsom-plakaten (VVP):

- 3.2, kildekritikk og kontroll av opplysninger
- 4.1, saklighet og omtanke
- 4.7, identifisering
- 4.10, bildebruk
- 4.14, samtidig imøtegåelse

Slik klager ser det, er han hengt ut gjennom omtalen. Han kan ikke se at det var grunnlag for å omtale ham med navn og bilde, og viser til at alle anmeldelser er trukket, og at det ikke er avdekket «hverken klanderverdig eller straffbare forhold». Klager skriver: «De har i realiteten ødelagt et livsgrunnlag og påført min familie en voldsom belastning.»

Klager stiller også spørsmål ved selve bildebruken; bildet er fra 2009, og han står foran luksusbiler. Klager skriver: «[S]aken handler om gamle brukte biler. Bildet får det til å se ut som om undertegnede profiterer på å ikke gjøre opp med sine kunder. Bildet er egnet til å stigmatisere undertegnede.»

Etter klagers mening synes redaktøransvaret i Amta å være helt fraværende. Klager mener Amta ikke gjort noe for å kontrollere opplysningene før publisering, og avisen har heller aldri vært i kontakt med ham for å innhente hans samtidige imøtegåelse.

Klager skriver: «AMTA har uten å undersøke noe som helst trykket et stort og svært skadelig stykke for undertegnede med familie. (...) I dette tilfellet så har vi en sak hvor det spekuleres i om noen kan ha slurvete forretningsdrift, resultatet er offentlig gapestokk. Det kan umulig være slik vi vil at aviser skal opptre.»

Etter klagers mening burde politiets uttalelser i saken, om at de vanskelig kan konkludere med noe da anmeldelsene er trukket, innebære at Amta var tilbakeholden med å identifisere. Klager skriver: «Aviser har en særlig plikt til å vurdere hva som er nødvendig, er det nødvendig med identifisering i en sak som Politiet i realiteten ikke vet noe om? De fleste vil selvfølgelig svare nei på et slikt spørsmål.»

For øvrig mener klager at politiet aldri har uttalt at det er «åpenbart at selskapet driver med slurvede forretningsdrift», men derimot at «det kan tyde på at selskapet har en slurvete forretningsdrift». Klager viser til vedlagte korrespondanse mellom politiet og hans advokat.

TILSVARSRUNDEN:

Amta forklarer at artikkelen er hentet fra søsteravisen Fredriksstad Blad (FB), og at bakgrunnen for FBs artikkel var en omtale av saken i Motor (jf. PFU-sak 013/18).

Avisen viser til FBs tilsvaret i den parallelle klagesaken mot FB (se PFU-sak 014/18, samt vedlagte tilsvaret), og uttrykker sin støtte til FBs forklaring og argumentasjon: «For Fredriksstad Blad hadde bladet Motors omtale av saken selvstendig nyhetsmessig interesse, samtidig som det hadde nyhetsmessig interesse at både NAF og politiet advarte mot en bilforhandler i vårt [FBs] distrikt.»

I tilsvaret fra FB, som Amta viser til, ble det også opplyst: «Sven Jarle Knoll har i en årrekke solgt bruktbiler gjennom ulike selskaper, og Fredriksstad Blad har selv mottatt flere henvendelser fra kunder av Knolls bilfirmaer som har hevdet seg lurte. De har gjennomgående kommet med påstander om manglende eller mangelfulle oppgjør for biler de har solgt til Knoll. Andre aviser i Amedia har fått tilsvarende tips og henvendelser fra innbyggere i deres lokalområder, og situasjonen har tidligere blitt diskutert av redaktørkollegiet i Amedia region Follo/Østfold. (...) Et tilsynelatende mønster i sakene med påstått uteblitt betaling, er at Knoll har gjort opp for seg når kunden har gitt beskjed til Knoll om at vi er blitt kontaktet, eller i forbindelse med at vi har tatt kontakt med Knoll for å konfrontere ham med påstandene.»

«Oppsummert anså vi at det forelå et forsvarlig grunnlag for å formidle NAFs og politiets uttalelser om Jarle Knoll og Autopris AS. I denne vurderingen lå også det faktum at Knoll har drevet med kjøp og salg av bruktbiler under flere forskjellige firmanavn, både Autopris, Autosalongen, Østlandske Bilomsetning og Frederiksborg Invest. Det gjorde at vi valgte å bruke både navn og bilde av Jarle Knoll, siden det er hans person som er fellesnevneren for den kritiserte virksomheten.»

I FBs tilsvaret som Amta viser til, fremgår det dessuten at FB erkjenner sitt redaktøransvar når påstander fremsatt i andre medier skal videreformidles, og at redaksjonen derfor selv gjorde egne undersøkelser og vurderinger i tillegg til å kontakte klager for samtidig imøtegåelse før publisering av saken.

FB har også argumentert for at identifiseringen var berettiget, blant annet med henvisning til tidligere PFU-avgjørelser avisen anser som relevante for foreliggende klagesak.

Når det gjelder bildebruken, opplyser Amta at den (til forskjell fra FB) ikke publiserte bilde av klager på nett. For øvrig avviser Amta i tråd med FBs tilsvaret at publiseringen bryter med god presseskikk.

Klager viser til sitt tilsvare i parallell klagesak mot FB, sak 014/18, ettersom han anser Amtas tilsvare som en «blåkopi av tilsvaret fra Fredriksstad Blad». Han legger imidlertid til: «Når det er sagt så inneholder ikke tilsvaret fra Amta noe selvstendig vurdering av spørsmålene utover at de har delt stykket og sier nøyaktig det samme som Fredrikstad Blad. Redaktøren synes ikke å ha tatt en selvstendig vurdering av publiseringen FORUT for publiseringen. Denne vurderingen synes i sin helhet å være fraværende hos samtlige redaktører med unntak av Fredrikstad Blad som trykket stykket først.»

I sitt svar til FB skriver klager at han mener FB forsøker å begå karakterdrap. Han skriver: «De [FB] forsøker å skape amnesti for seg selv ved å henvise til forhold som ikke har noen relevans for det stykket man nå har debatt om. Saken handler som tidligere nevnt om det var korrekt av Fredriksstad Blad å gå så langt som de gjorde i DENNE saken sett i lys av de opplysninger de besatt på publiseringstidspunktet. Alt annet er å betrakte som sidestøy (...).»

Klager oppsummerer sin klage: «Faktum i denne saken er at Fredriksstad Blad har gått for langt, de skulle aldri identifisert undertegnede på et slikt grunnlag. De har heller ingen øvrige dommer som reiser spørsmål som berører samme tema som i avisstykket. (...) Saken kan avgjøres på ett enkelt grunnlag. Politimannen sier at de ikke har undersøkt og at de ikke vet om det er begått noe klanderverdig eller straffbart. Denne ene setningen er tilstrekkelig for at Fredriksstad Blad skulle avstått fra å identifisere. (...)»

Amta har ikke hatt ytterligere kommentarer.